

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงและการใช้โปรแกรม
ฝึกทักษะชีวิตที่มีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนในบ้านเด็กพระมหาไถ่พัทยา

พรรณีภา อนันตประยูร

- 9 ต.ค. 2545

158507

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2545

ISBN 974-616-182-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

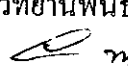
การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

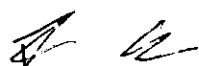
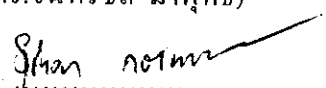
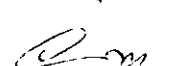
ประจำปีการศึกษา 2544

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ผกา บุญเรือง)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)
 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จันทร์ชลี มาพุทธ)
 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานิ)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ผกา บุญเรือง)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 19 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ผกา บุญเรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปณี ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นกรรมการสอบปากเปล่าและขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่ พัทยา คณะครูในบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่ พัทยา ตลอดจนน้อง ๆ ในบ้านเด็กเร่ร่อนพระมหาไถ่ ทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ใหญ่ กาน พี่จิว พี่อัญ และแขก ที่ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณอภิทัย และ ด.ช. อมต อนันตประยูร ที่ให้ความห่วงใย ให้กำลังใจ และเป็นแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณ บิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่มีส่วนในการประสิทธิ์ประสาทวิทยาการและวิชาความรู้ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พรรณนิภา อนันตประยูร

39921307 : สาขาวิชา : จิตวิทยาการให้คำปรึกษา ; วท.ม. (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : การให้คำปรึกษากลุ่ม / การฝึกทักษะชีวิต / การพัฒนาทักษะชีวิต / เด็กเร่ร่อน

พรรณิภา อนันตประยูร : ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง และการใช้โปรแกรมฝึกทักษะชีวิตที่มีต่อการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนในบ้านเด็กพระมหาไถ่ พัทยา (THE EFFECTS BETWEEN THE REALITY THERAPY AND LIFE SKILL TRAINING PROGRAM ON LIFE SKILL DEVELOPMENT OF THE STREET CHILDREN AT REDEMPTORIST STREET KID HOME PATTAYA) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผกา บุญเรือง, กศ.ม., วิณี ชิตเชิดวงศ์, กศ.ม. 195 หน้า. ISBN. 974-616-182-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงและการใช้โปรแกรมทักษะชีวิตเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนบ้านพระมหาไถ่ พัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กเร่ร่อนบ้านเด็กพระมหาไถ่ พัทยา จำนวน 18 คน มีอายุระหว่าง 10-15 ปี และพักอาศัยอยู่ในบ้านเด็กพระมหาไถ่ พัทยา ตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป สุ่มอย่างง่ายออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ได้แก่ กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง กลุ่มการใช้โปรแกรมฝึกทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้แบบประเมินทักษะชีวิตทดสอบในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า เด็กเร่ร่อนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีการพัฒนาทักษะชีวิตระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กเร่ร่อนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มีการพัฒนาทักษะชีวิตในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

39921307 : MAJOR : COUNSELING PSYCHOLOGY ; M.SC. (MASTER'S DEGREE
OF SCIENCE)

KEYWORD : GROUP COUNSELING / LIFE SKILL / STREET CHILDREN

PANNIPA ANANTAPRAYOON : THE EFFECTS BETWEEN THE REALITY
THERAPY AND LIFE SKILL TRAINING PROGRAM ON LIFE SKILL
DEVELOPMENT OF THE STREET CHILDREN AT REDEMPTORIST STREET KID
HOME PATTAYA THESIS ADVISOR : PHAKA BOONRUANG, M.Ed., VIN'EE
CHITCHERTWONG, M.Ed., 195 P. ISBN. 974-616-182-2

The purpose of this research was on study the effect of reality therapy based group counseling and life skill training program on life skill development of the street children at Redemptorist Street Kid Home Pattaya.

The subject used in the study was consisted of 18 persons of 10 – 15 years old staying at Redemptorist Street Kid home Pattaya at least month. The Simple Random Sampling was used in three groups, each of six subject. The three groups are those of reality therapy based group counseling, life skill training program and control group.

The life skill training questionnaire was used in pre-experimental, post-experimental and follow-up periods. The statistical device used in the analysis of data was the Two-way Analysis of Variance : repeated measure with one between subject variable and on within subject variable.

The study revealed that the street children from two experimental groups had higher life skill development in both after the experimental and follow-up periods than pre-experimental period and control group at 0.05 statistically significant. The street children from the two group had life skill development not different in the post-experimental and follow-up periods.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
สมมติฐานในการศึกษา.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต.....	24
เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิด พิจารณาความเป็นจริง.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง....	37
มูลนิธิเด็กพระมหาไถ่ พัทยา.....	39
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กเร่ร่อน.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กเร่ร่อน.....	48

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	54
การดำเนินการทดลอง.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	73
สมมติฐานในการศึกษา.....	73
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	195

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงข้อมูลและคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อน ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล กลุ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง กลุ่มการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม.....	61
2	แสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะชีวิตในระยะต่าง ๆ ของเด็กเร่ร่อน กลุ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณา ความเป็นจริง กลุ่มการใช้โปรแกรมการฝึกทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม.....	62
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อน ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง.....	65
4	ผลการทดสอบย่อยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนของวิธีการทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง.....	67
5	ผลการทดสอบย่อยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนของวิธีการทดลอง ในระยะหลังการทดลอง.....	67
6	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนกลุ่ม ให้คำปรึกษาตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง กลุ่มการใช้โปรแกรมทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์.....	68
7	ผลการทดสอบผลย่อยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล...	68
8	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อน กลุ่มการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง กลุ่มการใช้ โปรแกรมฝึกทักษะชีวิตและกลุ่มควบคุมในระยะติดตามผลด้วยวิธีทดสอบ แบบนิวแมน-คูลส์.....	69
9	ผลการทดสอบย่อยทักษะชีวิตของระยะเวลาในเด็กเร่ร่อนกลุ่มการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง.....	70

10	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล ในเด็กเรื้อรอนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์.....	70
11	ผลการทดสอบย่อยทักษะชีวิตของระยะเวลาในเด็กเรื้อรอนกลุ่มการใช้โปรแกรม ฝึกทักษะชีวิต.....	71
12	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตเป็นคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ในเด็กเรื้อรอนกลุ่มการใช้โปรแกรม ฝึกทักษะชีวิตด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์.....	71
13	ผลการทดสอบย่อยทักษะชีวิตของระยะเวลาในเด็กเรื้อรอนกลุ่มควบคุม.....	72

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	ขั้นตอนการระดมสมอง.....	14
2	แสดงปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องระหว่างองค์ประกอบ ของพฤติกรรมบุคคลและสิ่งแวดล้อม.....	21
3	ขั้นของการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ.....	22
4	ส่วนประกอบของการเรียนรู้ขั้นการได้รับการเรียน.....	22
5	สรุปขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	59
6	แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตของเด็กเร่ร่อนกลุ่มการให้คำปรึกษา กลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง เด็กเร่ร่อนกลุ่มการฝึกทักษะชีวิต และกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	63
7	แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง ในเด็กเร่ร่อนกลุ่มการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง กลุ่มการฝึกทักษะชีวิตและกลุ่มควบคุม.....	64
8	แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา.....	66